

Ako se za nekoga može reći da je riznica znanja i iskustva u poslu kojim se bavi, onda je to sigurno Paja Orešković, naš višedecenijski pčelar, izuzetan poznavalac ove materije u teoriji i praksi.

Koliko dugo se bavite pčelarstvom?

- Počeo sam 1969. godine, dakle, skoro četrdeset tri godine sam u pčelarstvu. Moram da kažem da nisam ja našao pčele već su one pronašle mene - došle su mi na bagrem. Počeci su bili lepi i zanimljivi iako pčelarstvo tada nije bilo razvijeno kao što je danas.

Od koga ste naučili da pčelarite?

- Najviše mogu da zahvalim mom učitelju, čika Momi Raičeviću jer mi je on pokazao pravi put u pčelarstvu. Do 1972. godine sam već imao desetak košnica. Do danas sam promenio pet tipova košnica i sa svakom sledećom sam imao sve veći uspeh. Sa košnicom tipa "rodna voja", koju je konstruisao naš čovek iz Novog Miloševa imao sam 30 kg meda iz jednog ceđenja, a takva košnica daje i više.

Koliko mladih pčelara je od vas naučilo ovaj posao?

- Pčelar danas mora da bude informisan, a to nije teško jer su informacije dostupne putem raznih medija. Koristim brojnu literaturu, časopise i stručne listove koje dobijam na predavanjima ili ih kupujem. Od mene je ovaj posao naučilo nekoliko Pančevaca i bar pet, šest Starčevaca kojima sam preneo znanje, prodao pčele ili ih korisnim savetima uputio na ovaj posao.

Šta je aktuelno u košnici u ovom periodu?

- Mora se znati da šest meseci radimo sa pčelama, a šest meseci za pčele. Tako, nema odmora ni tokom zime. Zimi se pregleda i nabavlja oprema, topi se vosak, pregledaju se krovovi košnica. U februaru se s vremena na vreme obilaze pčele jer ako se sneg istopi, pa zamrzne, može da dođe do gušenja zajednice. Svakako treba obezbediti pčelama mir. Uznemiravaju ih vrapci i druge ptice koje tokom zime dolaze do košnica u potrazi za hranom.

Kako se ovo hladno i snežno vreme odrazilo na vaša i društva ostalih pčelara u Starčevu?

- Za sada još nemamo podatke o broju uginulih društava iako smo dužni da vodimo statistiku. Ja sam ove zime izgubio deset društava. Sve pčelinje procese određuje obdanica. Pčele svoj bioritam prilagođavaju toj pojavi. Ove zime smo imali i do -25°C , a poznato je da u košnici mora biti bar $+25^{\circ}\text{C}$, pa je razlika od pedesetak stepeni morala da uzme svoj danak. Pčela je trošila hranu da bi se zagrejala, nije napuštala svoje leglo, potrošila hranu i smrznula se. Tako da ovih dana očekujemo izveštaj o broju uginulih društava.

Može li od pčelarstva da se živi?

- Može da se živi sa ozbiljnim radom i određenim brojem košnica. Nekada je jedna

čtvoročlana porodica mogla pristojno da živi sa 60 košnica. Danas je to već 100 košnica. Odnosi su poremećeni, a možda je na tu temu zanimljivu opservaciju imao jedan španski predavač koji je kazao da je bolje imati sto hiljada pčelara sa jednom košnicom nego nekoliko pčelara sa hiljadu košnica. Šta biste na kraju poručili mladim pčelarima?

- Vodite svoj pčelinjak bistrom glavom, laganom rukom i zašiljenom olovkom. Aktuelno

Ako nas je zima častila lepim vremenom do kraja januara, onda je februar morao da pokaže svoje oštre zube, uz snežni nanos koji se decenijama ne pamti u Starčevu. U vanrednom stanju koje je bilo proglašeno na teritoriji cele zemlje, valjalo je pravovremeno reagovati, otklanjati sneg sa vitalnih saobraćajnica i pomagati onima koji nisu mogli sami da se izbore sa ovom prirodnom nedaćom. I u Starčevu je bio formiran Krizni štab koji je uspešno delovao i olakšao Starčevcima ledene i snežne dane.

Situacija u ataru je malo drugačija. Snežni pokrivač je dobrodošao i umnogome je pomogao ozimim žitima da ne stradaju na niskim temperaturama, naročito ako se setimo da je bilo mnogo dana sa minusom od desetak, petnaestak stepeni, ali i dva dana od preko dvadeset ispod nule.

Savet

Za rezidbu voćaka najpogodniji su januar i februar jer drvo koje se tada odstranjuje ima najmanje organskih materija. Voćke rezane u januaru ili februaru imaju veći prirast i bolji razvoj korenovog sistema, a obezbeđuje se krupnije i zelenije lišće i produženi rast mladara u proleće i tokom leta. Ako je voće starije, treba više da se reže. Ako je korenov sistem razvijeniji, intenzitet rezidbe je manji i obrnuto. Ukoliko je rodno drvo dugovečnije, utoliko se smanjuje potreba za rezidbom, te iz toga proističe da breskvu treba najviše rezati, a kajsiju, višnju, šljivu, krušku, jabuku i trešnju najmanje. Rodnije sorte se režu više od manje rodnih, broj rodnih pupoljaka uslovljava intenzitet rezidbe, pa ako na stablu ima više cvetnih pupoljaka, rezidba treba da bude jača. Oblik krune utiče na intenzitet rezidbe jer što je oblik približniji prirodnom, intenzitet rezidbe je manji. Vršni delovi skeletnih grana više se režu jer su bolje snabdeveni vodom, te bujnije rastu od nižih. Jačim uklanjanjem mase sa vrha krune, tokovi vode i mineralnih materija se usmeravaju u niže delove. Intenzivnija ishrana azotom i navodnjavanje doprinose manjoj rezidbi. Ako je na stablu mali jednogodišnji prirast, onda grane i grančice koje nose vegetativne pupoljke treba sačuvati po svaku cenu, a rezidbu treba svesti na uklanjanje obolelih i oštećenih grančica i smanjenje cvetnih pupoljaka na najmanji broj. Ukoliko niste iskusni u rezidbi, onda je bolje orezati manje jer se tako pravi manja greška. Ako je predhodna rezidba bilja intenzivna, treba manje rezati i obrnuto. Bez poznavanja osnovnih osobina voćke, a naročito razgraničenja na kojoj su grani cvetni pupoljci a na kojoj nisu, makaze ne treba uzimati u ruke.

Zanimljivost

Norveška šumska mačka se može videti na mnogim felinološkim izložbama u svetu, ali na našim prostorima još uvek se retko gaji. Poreklo ove životinje do današnjih dana nije utvrđeno, a ova veoma stara rasa priznata je tek 1977. godine. Norveške šume su u 19. veku bile naseljene velikim populacijama ovih mačaka, ali je rasa tek šezdesetih godina prošlog veka stavljena pod zaštitu države. Iako se ne zna da li je Norveška zaista njihova postojbina, tamo je sačuvano preko hiljadu primeraka. Vladaju različita mišljenja o poreklu ovih zanimljivih

životinja. Naime, po jednoj teoriji pretke su im preneli moreplovci iz Engleske da bi lovile glodare, a kasnije su se spontano ukrštale sa orijentalnim dugodlakim mačkama koje su "krstaši" donosili svojim izabranicama između 11. i 13. veka. Druga teorija govori da su poreklom iz Norveške i da im je predak ris. Specifičnog su izgleda i znatno su krupnije od običnih mačaka. Ženke dostižu 7-10 kg, a mužjaci 12-15 kg. Vrlo su vešti lovci, nisu izbirljive i vrlo su nežne i privržene, obično jednom vlasniku. Svoju teritoriju nerado dele sa drugim životinjama. Retko osećaju uznemirenost i nervozu i vrlo su radoznale, pa svog vlasnika vole da prate u stopu. Ako ste u mogućnosti da nabavite ovu mačku, mi vam je toplo preporučujemo kao vrlo zanimljivog i retkog kućnog ljubimca.

Tržište

Krompir.....	25-30 din/kg
Kupus.....	20-25 din/kg
Crni luk.....	25-30 din/kg
Beli luk.....	300-350 din/kg
Pasulj.....	180 din/kg
Med.....	400 din/kg
Sir.....	250-300 din/kg
Jaja.....	8-10 din/kg
Jabuke.....	30-50 din/kg
Suvo grožđe.....	200 din/kg
Banane.....	90 din/kg

Pijačni dani u Starčevu su svakog četvrtka i nedelje.